

Abstrakt

Disertační práce se na pozadí dobových diskusí o náplni a novém směřování péče o památky zabývá problematikou rekonstrukcí a nových realizací v historických částech Prahy (Staré a Nové Město pražské, Malá Strana, Hradčany, Josefov a Vyšehrad) na konci 19. a na počátku 20. století, tak jak se odrážela ve vybraných projektech (ať již realizovaných či nerealizovaných) reprezentujících stavební aktivity té doby v metropoli. Práce si klade nejen otázky týkající se bezprostředně koncepčních a stylových řešení používaných jednotlivými architekty, ale zamýšlí se zároveň nad obecnějšími otázkami vývoje domácí památkové péče ve sledovaném období. Její těžiště spočívá v analýze vlivu aktuálních myšlenek a názorů v oblasti teorie památkové péče na stavební praxi reprezentovanou jednotlivými kauzami a identifikaci zpětného dopadu praktických zkušeností na podobu teorie oboru.

Jednotlivé případové studie (diskutované projekty) jsou vybrány tak, aby pokryly jak zásadní pražské urbanistické projekty přelomu 19. a 20. století, tak i (ne)realizované proměny vybraných staveb a architektonických souborů v tomto období.

Práce je primárně zaměřená na období mezi léty 1890 a 1918, tedy přibližně od doby finalizace příprav na zahájení pražské asanace do konce 1. světové války, která zásadním způsobem proměnila společensko-politické prostředí v českých zemích a výrazným způsobem zasáhla do uvažování o urbanistických otázkách, architektuře a péči o kulturní dědictví. Rok 1890 ovšem není chápán jako pevná hranice našich úvah, neboť dění v Praze v posledním desetiletí 19. století bylo přirozeným pokračováním a vyústěním tendencí, které postupně dozrávaly v průběhu celé druhé poloviny století – a v případě teoretických koncepcí památkové péče měly své kořeny ještě hlouběji. Mezi diskutovanými projekty se tak nachází návrh na využití pozemků získaných zrušením pražského opevnění připravený městským stavebním a hospodářským úřadem již v sedmdesátých letech 19. století.

Text je rozdělený do šesti kapitol. V závěrečné části jsou syntetickou formou shrnuté nejdůležitější poznatky a zjištění vztahující se ke zkoumané problematice a je diskutovaný jejich význam pro dnešní památkovou péči.

Součástí práce je přehled použité literatury a pramenů, přehled vybraných projektů v historických částech Prahy řešených ve sledovaném období Komisí pro soupis stavebních, uměleckých a historických památek královského hlavního města Prahy a Klubem Za starou Prahu a obrazovou přílohou kombinující vybranou plánovou dokumentaci s historickou a současnou fotodokumentací.